

Sygn. akt VI U 1454/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: R. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 marca 2013 r., znak: (...)

w sprawie: R. J.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi

w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. J. prawo do emerytury od dnia 23 lutego 2013 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu R. J. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. Z 17.12.98 o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że zdaniem organu rentowego powód nie legitymował się okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie zaliczył powodowi do pracy w szczególnych warunkach okresu pracy w PGR (...).09.1975 r. do 31.08.1995 r. gdyż istniała rozbieżność między wskazanymi w świadectwie pracy i świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach: nazwami stanowisk pracy powoda w czasie zatrudnienia w tym zakładzie.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury, bowiem pracował w szczególnych warunkach w PGR C. i powołał na te okoliczności dowód z przesłuchania świadków. W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżoną decyzję.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony R. J., urodzony (...) zatrudnił się w PGR (...) (...)r. w charakterze ślusarza-mechanika maszyn rolniczych. Wykonywał prace ślusarskie i prace mechanika do czasu przejścia do Zakładu (...) w Z., w którym rozpoczął prace od 1.09.1975 r. w charakterze montera – mechanika zajmując się naprawą pojazdów samochodowych należących do PGR C.. Pracę swoją wykonywał ubezpieczony w warsztacie, pracując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wyłącznie w kanale remontowym przy naprawach tylnych i przednich mostów, skrzyni biegów i silników. Ubezpieczony wykonywał taką pracę do 31.08.1995 r. W spornym okresie razem z ubezpieczonym pracowali świadkowie B. G. i J. B., którzy na bieżąco obserwowali pracę ubezpieczonego. Ubezpieczony nie korzystał w spornym okresie z urlopów bezpłatnych. W świadectwie pracy ubezpieczonego stwierdzono, że ubezpieczony zajmował stanowisko ślusarza – mechanika. W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 30.05.2011 r. wskazano, że ubezpieczony wykonywał od 1.09.1975 r. do 31.08.1975 r. pracę montera mechanika wymieniona w dziale XIV poz.16 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r.

dowód: umowy o pracę w aktach osobowych ubezpieczonego, zeznania świadka B. G., k (...), J. B. k (...), zeznania powoda k (...), świadectwo pracy i świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w aktach rentowych.

Ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę 22.02.2013 r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach rentowych w postaci świadectwa pracy i świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków J. B. i B. G. a także zeznań powoda. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy pracowali razem z powodem w spornym okresie i obserwowali jego pracę. Zeznania świadków były zgodne i uzupełniały się wzajemnie, tworzyły także z zeznaniami powoda spójną całość i dlatego Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom świadka jak i zeznaniom powoda tym bardziej, że znajdowały one potwierdzenie w adnotacji zawartej w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Z zeznań świadków i powoda wynika bezspornie, że powód w okresie od 1.09.1975. do 31.08.1995r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej 8 godzin dziennie pracował w kanałach remontowych naprawiając samochody ciężarowe, wykonując prace o których mowa w dziale XIV p. 16 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.83 w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 16, działu XIV cyt. załącznika A do prac w szczególnych warunkach zaliczają prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.(art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe potwierdziło fakt pracy powoda w szczególnych warunkach o których mowa w dziale XIV pkt.16 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r., w okresie od 1.09.1975 r. do 31.08.1995 r., a organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na rozbieżności między treścią świadectwa pracy a świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, których wyjaśnienie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem.

SSO Ewa Milczarek